

Секція:

Гуманітарні науки

УДК 802.373

Білий О. - ст. гр. ТТ-311

Відокремлений структурний підрозділ «Тернопільський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя»

ЛОГІСТИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Науковий керівник: викладач-методист, спеціаліст вищої категорії
Літвінюк О. В.

Bilyi O.

Separate Structural Subdivision "Ternopil Professional College of Ternopil Ivan Puluj National Technical University"

LOGISTICS TERMINOLOGY NOWADAYS

Supervisor: teacher-methodologist, specialist of the highest category
Litviniuk O. V.

Ключові слова: логістична термінологія, військова логістика.

Keywords: logistics terminology, military logistics.

У наш час неможливо уявити роботу будь-якої галузі без логістики. Перевезення вантажів чи пасажирів тривають безперервно, експортуючи/імпортуючи корисні копалини, сировину чи готову продукцію. Кожна людина на планеті використовує перевезення для того, аби вчасно прибути до місця навчання чи роботи. Неможливо уявити сферу туризму без того чи іншого виду транспорту. Тому зараз логістика посідає чільне місце у світі серед різних галузей економіки. Відповідно розвивається, вдосконалюється і логістична термінологія.

Логістика – це галузь, завданням якої є забезпечення переміщення та зберігання продукції та сировини для забезпечення виробництва та продажу. Перевезення вантажів та пасажирів можуть здійснюватися **наземним (залізничним і автомобільним), повітряним і водним (річковим та морським) транспортом**. Сьогодні найпопулярніший вид транспорту в Україні – автомобільний. Для його функціонування потрібні дороги, пункти навантаження/розвантаження, автопарки, пункти технічного обслуговування та заправні станції. Якщо мова йде про залізничні перевезення, то вони не можливі без наявності мережі залізничних колій, водні – річок та інших водних шляхів, повітряні - повітряних коридорів для авіатранспорту

Вантажі є прості та специфічні, котрі потребують додаткових спеціальних умов перевезення чи зберігання. Наприклад, **швидкопсувні**, для яких потрібні ті чи інші умови зберігання, коротші терміни доставки, з використанням **автомобілів-рефрижераторів чи ізометричних автомобілів**. Так, для перевезення зерна залізничним транспортом використовуються **спеціалізовані зерновози**, водним чи повітряним – **спеціалізовані контейнери**. Транспортування небезпечних вантажів, таких як інфекційні, легкозаймисті, радіоактивні, вибухонебезпечні, горючі, гази, токсичні, речовини, які окислюються, вимагають спеціальних умов перевезення і, головне, - зберігання та завантаження/розвантаження. Наприклад, рідину чи газ можуть перевозити в спеціальних **контейнерах (цистернах)**, якщо ж це бетон, то

використовується **спеціалізований транспорт (бетоновоз, обладнаний барабаном, який постійно крутиться і перемішує розчин).**

Логістика – це галузь економіки, яка має велику кількість дефініцій. Тому, щоб розуміти всі етапи роботи з транспортування чогось, треба оперувати різними термінами. Першочерговими визначеннями є ті, на які направлена логістика:

вантаж – будь-який товар чи предмет, прийнятий до перевезення;

пасажир – особа, яка користується транспортним засобом і знаходиться в ньому, але не причетна до керування ним.

Це є об'єкти, якими займається логістика. У перевезеннях беруть участь переважно 3 особи: вантажовідправник, вантажоодержувач та перевізник. **Вантажовідправник** – особа (фізична чи юридична) або компанія, яка передає вантажі у відання інших осіб чи компаній (агент-експедитор/експедитор, перевізник/оператор перевезення) для його доставки одержувачу. **Вантажоодержувач** – особа (фізична чи юридична) або компанія, котра має право отримати доставлені вантажі. **Перевізник** – надавач послуг з перевезення пасажирів чи (та) вантажів різними видами транспорту. Найважливіша роль в організації перевезень належить логісту. **Диспетчер** (в побуті – логіст) – це людина, яка професійно займається доставкою товарів, їхнім сортуванням, а також розробляє найбільш вигідну схему поставок.

Сучасна військова логістика має свої особливості. Наприклад, перевезення боєприпасів на фронт вирізняється набагато вищою складністю, ніж, припустимо, продукції на підприємство. Так, при перевезенні будь-чого на фронт немає впевненості у наявності доріг чи місця, куди необхідно транспортувати вантаж, оскільки тактична обстановка, ситуація на фронті може змінюватися кожної миті. Здійснюючи звичайні перевезення, водій зв'язується з диспетчером лише при виникненні проблем, а у військовій логістиці 24/7 він здійснює контроль ситуації на маршруті і в пунктах призначення, направляє автомобіль, отримуючи весь час нову інформацію з поля бою від контррозвідки, оскільки він може застрягнути, і тим самим втратиться дорогоцінний час, чи наражається на небезпеку бути захопленим разом зі спорядженням, яке потім використовуватиме ворог. Також важливою навичкою є вміння розраховувати кількість потрібного спорядження, оскільки якщо привезти більше, ніж треба, то воно може бути втраченим, у той час як в іншій локації може бути його дефіцит. Коли замало, то без оснащення війська не зможуть здійснювати напад і захист з максимальною ефективністю. Також потрібно розуміти, що наступне транспортування в це місце може бути неможливим, тому треба все перевозити за мінімальну кількість разів. Якщо під час звичайних перевезень стежать за розходом пального з метою раціонального використання, то у військовій логістиці пальне є дуже важливим стратегічним ресурсом, котре часто ще й є обмеженим.

Новими термінами у військовій логістиці є «туман війни», взаємосумісність та діапазон військових операцій. **«Туман війни»** – це територія, про яку не має достовірної інформації. Кожен військовий логіст прокладає маршрут, намагаючись уникнути території, яка отримала статус «туман війни». **Взаємосумісність** – здатність діяти спільно, ефективно і продуктивно для досягнення тактичних, оперативних і стратегічних спільних цілей. Саме завдяки цьому є розуміння, які типи військ чи дії взаємодіють з максимальною ефективністю. **Діапазон військових операцій** – фундаментальна структура, яка допомагає співвідносити військові дії та операції за обсягом та призначенням. Завдяки цьому стає зрозуміло, на яку відстань можуть здійснюватися ті чи інші операції і яких ресурсів потребують.

Як казав колишній головнокомандувач морських сил США Роберт Бероу, «любителі обговорюють тактику, професіонали вивчають логістику».